LIETUVOS RESPUBLIKOS TAUTINIŲ MAŽUMŲ Į S T A T Y M A S

1989 m. lapkričio 23 d. Nr. XI-3412
Vilnius

Lietuvoje gyvenančių įvairių tautybių žmonių nueitas istorinis kelias glaudžiai susijęs su lietuvių tautos likimu ir sąlygoja bendrų tikslų tapatumą.

Lietuvos TSR visiems savo piliečiams, nepriklausomai nuo jų tautybės, garantuoja lygias politines, ekonomines ir socialines teises bei laisves, pripažįsta tautinį identiškumą, kultūros tęstinumą, skatina tautinę savimonę bei jos saviraišką.

Visų tautybių Respublikos gyventojai privalo laikytis Lietuvos TSR Konstitucijos ir įstatymų, saugoti jos valstybinį suverenitetą ir teritorinį vientisumą, prisidėti prie nepriklausomos, demokratinės Lietuvos valstybės kūrimo, gerbti valstybinę kalbą, kultūrą, tradicijas ir papročius.

1 straipsnis.

Lietuvos TSR, vadovaudamasi tautų lygybės ir humanizmo principais, visoms jos teritorijoje gyvenančioms tautinėms mažumoms garantuoja laisvą vystymąsi, reiškia pagarbą kiekvienai tautybei ir kalbai.

Bet kokia diskriminacija rasės, tautybės, kalbos ar kitais su žmogaus tautybe susijusias motyvais yra draudžiama ir baudžiama Lietuvos TSR įstatymų numatyta tvarka.

2 straipsnis.

Valstybė vienodai gina visų tautybių Lietuvos TSR piliečius.

Lietuvos TSR, atsižvelgdama į tautinių mažumų interesus, įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka garantuoja:

teisę į valstybės paramą ugdyti tautinę kultūrą ir švietimą;

teisę mokytis gimtąja kalba, sudarant sąlygas turėti ikimokyklines įstaigas, pamokas ir bendrojo lavinimo mokyklas, rengti joms auklėtojus ir mokytojus;

teisę į spaudą ir informaciją gimtąja kalba;

teisę išpažinti bet kurią religiją ar neišpažinti jokios, atlikinėti gimtąja kalba religines apeigas bei nacionalinius ritualus;

teisę jungtis į tautines kultūros organizacijas;

teisę į kultūrinius ryšius su tautiečiais už Respublikos ribų;

teisę būti atstovaujamiems visų pakopų valstybinės valdžios organuose, remiantis visuotinių, lygių ir tiesioginių rinkimų principais;

teisę visų tautybių Lietuvos TSR piliečiams eiti bet kurias pareigas valstybinės valdžios ir valdymo organuose, įmonėse, įstaigose bei organizacijose.

3 straipsnis.

Priklausomai nuo poreikių ir galimybių Lietuvos aukštosios ir specialiosios vidurinės mokyklos pagal sutartis su valstybinėmis ar visuomeninėmis organizacijomis rengia specialistus tautinėms kultūrinėms reikmėms tenkinti. Prireikus Respublikos piliečiai gali būti siunčiami mokytis į kitas valstybes.

4 straipsnis.

Įvairių tautybių asmenys tarpusavyje bendrauja jiems priimtina kalba. Valstybinėse ir kitose įstaigose vartojama lietuvių kalba. Įstaigų, nuolat palaikančių ryšius su gyventojais, vadovai sudaro

sąlygas, kad žmonės būtų aptarnaujami lietuvių kalba, o prireikus – ir tos vietovės gyventojų daugumos kalba.

5 straipsnis.

Vietinių Liaudies deputatų tarybų sprendimu teritorijoje, kurioje gyvena tautinė mažuma, informaciniai užrašai greta lietuvių kalbos gali būti ir tautinės mažumos kalba.

6 straipsnis.

Tautinėms mažumoms ir Lietuvai reikšmingi tautinės istorijos ir kultūros paminklai yra Respublikos kultūros dalis ir saugomi valstybės.

7 straipsnis.

Tautinių mažumų kultūros organizacijos turi teisę ir savo lėšomis steigti švietėjiškas bei kultūros įstaigas.

8 straipsnis.

Kiekvienas Lietuvos TSR pilietis, gaudamas pasą, laisvai pasirenka savo tautybę pagal tėvų ar vieno iš jų tautybę.

Niekas negali būti verčiamas įrodinėti savo tautybės.

Versti atsisakyti tautybės draudžiama.

9 straipsnis.

Tautinių mažumų kultūros organizacijos steigiamos, veikia ir jų veikla nutraukiama įstatymų nustatyta tvarka.

Tautinių mažumų organizacijų veikla negali prieštarauti Lietuvos TSR Konstitucijai, įstatymams ir Respublikos interesams.

10 straipsnis.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos ir vietinių Liaudies deputatų tarybų sprendimais prie jų gali būti sudaromos visuomeninės tautinių mažumų komisijos, Komisijų sudėtis suderinama su tautinių mažumų visuomeninėmis organizacijomis. Šių komisijų kompetenciją nustato jas sudarę organai.

Prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos sudarytas Tautybių komitetas, kuris sprendžia tautinių mažumų kultūrinius ir socialinius poreikius.

LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PREZIDIUMO PIRMININKAS V. ASTRAUSKAS

LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PREZIDIUMO SEKRETORIUS L. SABUTIS